

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

II. ÚS 32/2024-26

Ústavný súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu Petra Molnára (sudca spravodajca) a sudcov Ivana Fiačana a Ľuboša Szigetiho v konaní podľa čl. 127 Ústavy Slovenskej republiky o ústavnej sťažnosti sťažovateľa [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], zastúpeného Navrat & Partners, s.r.o., Žilinská 1, Bratislava, proti postupu Okresného súdu Bratislava V v konaní vedenom pod sp. zn. 4T/26/2018 (aktuálne Mestského súdu Bratislava I v konaní vedenom pod sp. zn. B5-4T/26/2018) takto

r o z h o d o l :

Ústavnú sťažnosť **o d m i e t a .**

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavná sťažnosť sťažovateľa

1. Sťažovateľ sa ústavnou sťažnosťou doručенou ústavnému súdu 25. septembra 2023 a doplnenou podaniami doručенými ústavnému súdu 31. októbra 2023 a 16. novembra 2023 domáha vyslovenia porušenia jeho základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a práva na prejednanie jeho záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) postupom všeobecného súdu označeným v záhlaví tohto rozhodnutia a uloženia príkazu pre všeobecný súd konať v označenej veci sťažovateľa bez zbytočných prietáhov. Tiež v ústavnej sťažnosti ústavnému súdu navrhuje, aby mu priznal finančné zadosťučinenie vo výške 1 000 eur a náhradu trov právneho zastúpenia.

2. Sťažovateľ v ústavnej sťažnosti uvádza, že je proti nemu pod sp. zn. B5-4T/26/2018 (v minulosti pod sp. zn. 4T/26/2018) vedené na mestskom súde (v minulosti okresný súd) trestné konanie, v rámci ktorého mala byť podľa jeho vyjadrenia, resp. vyjadrenia jeho právneho zástupcu, naňho obžaloba podaná v roku 2018. Argumentuje, že v predmetnom konaní došlo k zbytočným prietáhom a konanie nie je dosiaľ právoplatne skončené. V uvedených skutočnostiach vidí porušenie svojich označených práv.

II.

Predbežné prerokovanie ústavnej sťažnosti

3. Podstatou argumentácie obsiahnutej v ústavnej sťažnosti je tvrdenie sťažovateľa o porušení jeho označených práv zaručených ústavou a dohovorom namietaným postupom mestského súdu, predtým okresného súdu, ktorý podľa stručného tvrdenia sťažovateľa sa vyznačuje zbytočnými priet'ahmi a podľa jeho vyjadrenia trvá neprimerane dlhú dobu.

4. Podľa stabilnej judikatúry ústavného súdu sú pri posudzovaní otázky, či v súdnom konaní došlo k zbytočným priet'ahom, a tým aj k porušeniu základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy (ako aj práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru), zohľadňované tri základné kritériá, ktorými sú (1) právna a faktická zložitost' veci, o ktorej súd rozhoduje, (2) správanie účastníka súdneho konania a (3) postup samotného súdu.

5. Ako už bolo povedané v predchádzajúcom bode odôvodnenia tohto rozhodnutia, v konaní o ústavnej sťažnosti namietajúcej porušenie základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných priet'ahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru ústavný súd okrem zložitosti veci a postupu konajúceho súdu skúma aj to, či a akým spôsobom sa na priet'ahoch konania podieľala osoba, ktorá podala ústavnú sťažnosť vo veci porušenia jej základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru. V tomto kontexte ústavný súd poznamenáva, že z povahy trestného konania ovládaného zásadou prezumpcie nevinu vyplýva, že od obvineného nemožno očakávať, že bude iniciatívne v každom smere spolupracovať s orgánmi činnými v trestnom konaní a súdom. V tejto súvislosti však už v minulosti ústavný súd zhodne s judikatúrou Európskeho súdu pre ľudské práva uviedol, že konajúci súd nemôže byť zodpovedný za priet'ahy v konaní vzniknuté snahou obžalovaného čo možno najviac oddialiť konečné rozhodnutie vo veci, či už zneužívaním svojich procesných práv, alebo inými prostriedkami (napr. neúčast' na pojednávaní, resp. iné obštrukcie majúce za cieľ zmarit' nariadené pojednávanie) [pozri Lammi proti Fínsku z 15. 11. 2005, č. 53835/00; III. ÚS 85/2017; II. ÚS 329/2021]. Inými slovami, na vrub konajúcemu súdu nemožno pripísať zbytočné predĺženie konania spôsobené úmyselnými obštrukciami zo strany obžalovaného alebo inou formou nedostatočnej súčinnosti a pasivity obžalovaného a jeho obhajcu.

6. Ústavný súd po podrobnom preskúmaní spisového materiálu týkajúceho sa namietaného konania v postupe konajúceho súdu nezistil pasivitu relevantného charakteru, ktorá by mohla mať negatívny dopad na plynulosť v postupe konania, práve naopak, identifikoval veľmi závažné okolnosti pričítateľné práve na vrub sťažovateľovi a tiež jeho obhajcovi, ktoré mali celkom jednoznačne markantný vplyv na zbytočné predĺženie konania.

7. Obsah spisového materiálu svedčí o tom, že sťažovateľ svojou zavinenou, neospravedlňenou neúčast'ou zmaril niekoľko po sebe nasledujúcich termínov hlavného pojednávania, čím došlo k zbytočnému a zároveň značnému časovému predĺženiu vedeného konania.

8. V konkrétnejosti ide o termín hlavného pojednávania vykonaný 29. mája 2017, na ktorý sa sťažovateľ nedostavil i napriek tomu, že bol o uvedenom termíne upovedomený na predchádzajúcom termíne hlavného pojednávania vykonaného 20. marca 2017, pričom hlavné pojednávanie bolo z dôvodu jeho neúčasti odročené. Sťažovateľ sa takisto nezúčastnil ďalšieho nasledujúceho termínu hlavného pojednávania vykonaného 13. septembra 2017, pričom predvolanie

na termín hlavného pojednávania mu nebolo možné doručiť, keďže jeho pobyt nebol konajúcemu súdu známy a nebol zistený ani príslušnou zložkou polície, ktorú konajúci súd na tento účel oslovil a ktorá ho informovala, že sa sťažovateľ v mieste trvalého pobytu nezdržiava a na jeho osobu je v inom proti nemu vedenom trestnom konaní vydaný príkaz na zatknutie. Rovnaká situácia sa opakovala aj v prípade ďalšieho určeného termínu hlavného pojednávania 22. novembra 2017, na ktorom nebol sťažovateľ prítomný, keďže sa mu z dôvodu neznámeho pobytu nepodarilo doručiť predvolanie na hlavné pojednávanie a aj v tomto prípade bolo hlavné pojednávanie z uvedených dôvodov odročené. Neznámy pobyt sťažovateľa a z toho plynúca nemožnosť zabezpečiť jeho prítomnosť na hlavnom pojednávaní viedli konajúci súd na termíne hlavného pojednávania 11. apríla 2018 k postupu, keď vec sťažovateľa (sťažovateľ bol stíhaný so svojou spoluobžalovanou manželkou) vylúčil na samostatné konanie vedené pod novou sp. zn. 4T/26/2018. Dosiadnuteľnosť sťažovateľa sa napokon podarilo zabezpečiť po tom, čo bol v inej trestnej veci obmedzený na osobnej slobode väzbou. V tejto súvislosti ústavný súd poznamenáva, že ako obžalovaný mal sťažovateľ povinnosť vytvoriť na svojej strane predpoklady na doručovanie písomností konajúceho súdu a vždy oboznámiť konajúci súd bez zbytočného odkladu so svojou aktuálnou adresou na doručovanie písomností. Táto jeho povinnosť vyplýva z § 34 ods. 7 Trestného poriadku, podľa ktorého je obvinený povinný na začiatku prvého výsluchu uviesť adresu, na ktorú sa mu majú písomnosti doručovať vrátane písomností určených do vlastných rúk, ako aj spôsob doručovania s tým, že ak túto adresu alebo spôsob doručovania zmení, musí takú skutočnosť bez meškania oznámiť príslušnému orgánu (obdobne pozri sp. zn. II. ÚS 346/2020).

9. Obštrukčné správanie sťažovateľa, ktoré v určitej miere prispelo k narušeniu plynulosti konania, zaznamenal ústavný súd aj v nasledujúcom období, keď okresný súd sťažovateľa vyzval k zvoleniu si obhajcu z dôvodov nutnej obhajoby (pobyt sťažovateľa vo väzbe). Sťažovateľ reagoval na uvedenú výzvu požiadavkou na ustanovenie mu ním konkretizovaného obhajcu, kde ho konajúci súd upozornil, že existujúce pravidlá neumožňujú, aby si obžalovaný určoval sám advokáta pre účely ustanovenej obhajoby. Keďže zostal po dotknutej výzve pasívny, okresný súd pristúpil k ustanoveniu obhajcu sťažovateľovi opatrením z 10. marca 2020.

10. K zmareniu vykonania ďalších nasledujúcich termínov hlavného pojednávania, ktoré sú pričítateľné na vrub sťažovateľovi a jeho obhajcovi, došlo v rokoch 2020 a 2021. Po tom, čo bol sťažovateľovi ustanovený nový obhajca opatrením z 12. októbra 2020, sťažovateľ požiadala o konanie v jeho neprítomnosti, a nebola teda z uvedeného dôvodu nariadená eskorta sťažovateľa na termín hlavného pojednávania vykonaného 18. novembra 2020. Na uvedenom termíne sa však obhajca sťažovateľa domáhal porady so sťažovateľom, ktorý z vlastnej vôle nebol na hlavnom pojednávaní prítomný, pričom z uvedeného dôvodu bolo hlavné pojednávanie odročené. Aj v nasledujúcom termíne hlavného pojednávania vykonaného 19. mája 2021 došlo k jeho odročeniu pre ospravedlnenú neprítomnosť obhajcu sťažovateľa. Rovnako v ďalšom termíne hlavného pojednávania vykonanom 13. septembra 2021 bolo hlavné pojednávanie odročené, a to z iniciatívy sťažovateľa, ktorý požiadala o jeho odročenie, poukazujúc na konanie v inej jeho trestnej veci, v ktorej by mal byť prijatý rozsudok, hlavné pojednávanie tak bolo odročené na neurčito.

11. V pokračujúcej fáze súdneho konania v roku 2023 postupom obhajoby došlo k zmareniu celkovo troch určených termínov hlavného pojednávania. Na hlavnom pojednávaní konanom 15. mája 2023 sťažovateľ požiadala o konanie v jeho neprítomnosti až do vydania rozsudku,

uvedeného termínu sa nezúčastnil obhajca sťažovateľa, ktorý neprevzal zásielku obsahujúcu predvolanie na hlavné pojednávanie v odbernej lehote, hlavné pojednávanie tak bolo odročené na 4. september 2023. Na hlavnom pojednávaní vykonanom 4. septembra 2023 sa obhajca sťažovateľa domáhal porady so sťažovateľom napriek tomu, že sťažovateľ na predchádzajúcom termíne požiadal o konanie v jeho neprítomnosti, a nebol teda na hlavné pojednávanie eskortovaný. Hlavné pojednávanie bolo z uvedeného dôvodu odročené na 23. september 2023, na ktorom obhajca sťažovateľa oznámil, že mu sťažovateľ počas jeho návštevy vo výkone trestu odňatia slobody oznámil, že trvá na svojej prítomnosti na hlavnom pojednávaní. Z uvedeného dôvodu bolo hlavné pojednávanie opäť odročené.

12. Len pre úplnosť ústavný súd objasňuje, že konanie vo veci sťažovateľa v jeho súdnej etape sa nezačalo v roku 2018 (ako to uvádza právny zástupca sťažovateľa v podaní doručenom ústavnému súdu 16. novembra 2023), ale v roku 2016, keď bola na sťažovateľa 23. decembra 2016 podaná obžaloba a konanie bolo vedené pod pôvodnou sp. zn. 4T/130/2016.

13. Ústavný súd vzhľadom na všetky svoje predchádzajúce závery rozhodol o odmietnutí ústavnej sťažnosti sťažovateľa z dôvodu zjavnej neopodstatnenosti podľa § 56 ods. 2 písm. g) zákona č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov tak, ako to je uvedené vo výroku tohto rozhodnutia.

14. Nad rámec uvedeného ústavný súd dodáva, že odmietnutie ústavnej sťažnosti sťažovateľa z dôvodu zjavnej neopodstatnenosti nie je prekážkou, ktorá by sťažovateľovi v budúcnosti bránila obrátiť sa na ústavný súd v záujme ochrany jeho základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru s novou ústavnou sťažnosťou, pokiaľ bude sťažovateľ toho názoru, že v posudzovanom konaní dochádza zo strany konajúceho súdu k zbytočným priesťahom.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu ústavného súdu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 7. februára 2024

Peter Molnár
predseda senátu